

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΥ Π. ΕΥΓΕΝΙΑ

Δρ. Ειδικής Παιδαγωγικής & Συμβουλευτικής ΕΚΠΑ

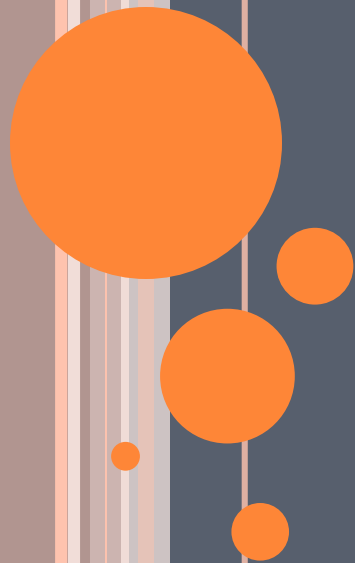
**Εκπαιδευτικός Α/θμιας εκπαίδευσης 1^{ου} ΚΕΣΥ Ανατολικής
Αττικής**

*«ΑΠΛΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΕΝΟΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ
ΔΕΝ ΘΑ ΛΥΣΕΙ ΠΟΤΕ ΤΑ
ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΜΑΣ.
ΕΙΝΑΙ ΠΟΛΥ ΣΠΟΥΔΑΙΟΤΕΡΟ ΝΑ
ΚΑΤΑΛΑΒΟΥΜΕ
ΤΟΝ ΤΡΟΠΟ ΠΟΥ ΠΡΟΣΕΓΓΙΖΟΥΜΕ ΕΝΑ
ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΠΑΡΑ ΝΑ
ΚΑΤΑΛΑΒΟΥΜΕ ΤΟ ΙΔΙΟ ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ».*

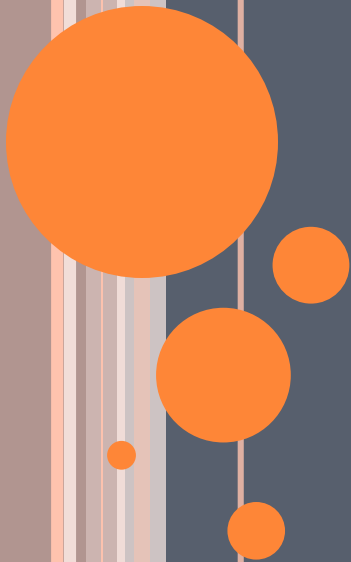
Κρισναμούρτι

**ΜΙΑ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΕΙΝΑΙ
ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΗ Ή ΔΙΑΤΑΡΑΓΜΕΝΗ
Ή ΑΝΕΠΙΘΥΜΗΤΗ, ΟΤΑΝ ΕΝΟΧΛΕΙ
ΤΟ ΙΔΙΟ ΤΟ ΠΑΙΔΙ Ή ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ
ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΟΥ ΚΑΙ
ΠΡΟΚΑΛΕΙ ΔΥΣΑΡΕΣΤΑ
ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ ΣΤΟ ΊΔΙΟ Ή ΚΑΙ
ΣΤΟΥΣ ΑΛΛΟΥΣ**

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

ΜΙΑ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΧΡΗΖΕΙ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ,
ΑΦΟΥ ΠΛΗΡΟΙ ΤΑ ΠΕΝΤΕ ΑΠΟ ΤΑ ΕΞΙ
ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ
ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

1. ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΕΜΦΑΝΙΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΟΣ

**2. ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΣΥΓΧΡΟΝΩΣ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ
ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΩΝ**

3. ΒΑΘΜΟΣ ΑΠΟΚΛΙΣΗΣ ΑΠΟ ΤΟ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΟ

4. ΎΝΤΑΣΗ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΟΣ

5. ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΑΠΟΦΥΓΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΟΣ

**6. ΠΙΘΑΝΟΤΗΤΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ
ΝΟΜΟΥ**

ΕΙΔΗ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

Επιθετική
συμπεριφορά

Εκφοβισμός ή
Θυματοποίηση

Παραβατικότητα

Αποκλίνουσα
συμπεριφορά

Βία

Βανδαλισμός

ΑΠΟΚΛΙΜΑΚΩΣΗ ΤΗΣ ΕΝΤΑΣΗΣ

-
- Ήρεμη αντίδραση
 - Προσοχή προς το θύμα
 - Απόσπαση της προσοχής
 - Αλλαγή θέσης
 - Αλλαγή δραστηριότητας
 - Φυσική προσέγγιση
 - Χιούμορ
 - Επικοινωνία που ενισχύει τα συναισθήματα ελέγχου

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ

Προγράμματα παρέμβασης εφαρμόζονται:

- σε ατομικό επίπεδο, μέσω εξατομικευμένων παρεμβάσεων**
- σε επίπεδο τάξης, μέσω παρεμβάσεων και εμπλουτισμού του αναλυτικού προγράμματος**
- σε επίπεδο ολόκληρου του σχολείου, μέσω της ανάπτυξης μιας συγκεκριμένης σχολικής πολιτικής-πρακτικής για την πρόληψη και αντιμετώπιση των προβλημάτων συμπεριφοράς, η οποία εφαρμόζεται και αφορά ολόκληρο το σχολείο.**

1. Πώς προλαμβάνω τα προβλήματα συμπεριφοράς ;

3. Προβλήματα συμπεριφοράς στα παιδιά με αυτισμό

2. Τι κάνω για να οριοθετήσω μια προβληματική συμπεριφορά;

Ή

Πως βοηθώ να ενισχύσουν τα παιδιά μια επιθυμητή συμπεριφορά;

1. ΠΡΟΛΗΨΗ ΤΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΜΕΣΑ ΣΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΤΑΞΗ

- οριοθέτηση κανόνων,
- συμμετοχή των παιδιών στην διαμόρφωση των κανόνων,
 - συνεχής αναφορά στους κανόνες,
 - σταθερές επιβραβεύσεις,
- ευελιξία στη χρήση συμπεριφορικών μεθόδων,
 - αποδραματοποίηση,
 - χρήση χιούμορ,
- προώθηση των δεξιοτήτων και των διαπροσωπικών σχέσεων,
 - γνώση του χαρακτήρα και της ψυχολογίας των παιδιών,
- επαρκής πληροφόρηση των προβλημάτων του παιδιού στην οικογένεια,
 - δυνατότητα χρήσης συμβουλευτικής εποπτείας
 - σταθερή επαφή με τους γονείς

2. ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

ΑΝΑΠΛΑΙΣΙΩΣΗ

Εύρεση ενός νέου αντιληπτικού πλαισίου για την προβληματική συμπεριφορά.

Η συμπεριφορά ερμηνεύεται ως η πλέον κατάλληλη για την υπάρχουσα κατάσταση.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Το κουδούνι χτυπά, τα παιδιά μπαίνουν στην τάξη κάνοντας φασαρία. Όλοι κάθονται στα θρανία τους εκτός από το Γιάννη που στέκεται κοντά στο θρανίο του Πέτρου και μιλάνε.

-Γιάννη, κάθισε σε παρακαλώ στη θέση σου να ξεκινήσουμε το μάθημα.

-Τώρα, τώρα, Κυρία, σε ένα λεπτό.

-Γιάννη, δε βλέπω να μ'ακούς, σταμάτα τα μπλα-μπλά και κάτσε στη θέση σου!
(Τα παιδιά συνεχίζουν να μιλούν και όλη η τάξη έχει αναστατωθεί.)

-Γιάννη, κάτσε γρήγορα και πες μου, στη φράση «σιδερένιος πύργος» ποιο είναι τοεπίθετο;

-«σιδερένιος».

Πέτρος: Μπράβο, σωστά ! (Τα παιδιά συνεχίζουν να μιλάνε)

- Γιάννη, Πέτρο, στο γραφείο του διευθυντή γρήγορα!

- Γιάννη, χαίρομαι που είσαι τόσο καλός φίλος με τον Πέτρο και χαίρομαι που θέλεις να είσαι μαζί του και να τα λέτε κάθε πρωϊ.
- Εντάξει! Εντάξει! Θα πάω στη θέση μου.

Την άλλη μέρα, επαναλαμβάνεται το ίδιο σκηνικό την πρώτη ώρα.

- Γιάννη, ωραία, κάτσε λίγο με τον Πέτρο, μερικές φορές μια καλή φιλία είναι το πιο σημαντικό πράγμα στον κόσμο.
- Χα, χα, χα.....

Ο Γιάννης μιλά για 30 δευτερόλεπτα και πηγαίνει στη θέση του.

ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

ΘΕΤΙΚΗ ΥΠΟΔΗΛΩΣΗ ΚΙΝΗΤΡΩΝ

Σκεπτικισμός
απέναντι σε ό, τι
φαίνεται ως
αρνητικό κίνητρο.

Πίστη ότι μια
συμπεριφορά που
γίνεται αντιληπτή
ως αρνητική έχει
ένα δυνατό θετικό
κίνητρο.

ΥΠΟΘΕΣΗ

Η ΑΠΟΔΟΣΗ
ΚΙΝΗΤΡΟΥ-
ΘΕΤΙΚΟΥ Η'
ΑΡΝΗΤΙΚΟΥ ΣΤΗ
ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ.

Η ΑΠΟΔΟΣΗ
ΘΕΤΙΚΩΝ
ΚΙΝΗΤΡΩΝ
ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ
ΘΕΤΙΚΑ ΤΗΝ
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Πρόβλημα: Μαθητής που «πετάγεται» διαρκώς για να απαντήσει.

Συνήθης συμπεριφορά του εκπαιδευτικού:
Αγνόηση/Απόσβεση

Αρνητική θεώρηση της συμπεριφοράς:

Ο μαθητής θέλει ενοχλήσει την τάξη, να φέρει σε δύσκολη θέση τον δάσκαλο, να κάνει επίδειξη.

Θετική θεώρηση της συμπεριφοράς:

Ο μαθητής ενδιαφέρεται πραγματικά για το μάθημα/συμπαθεί τον εκπαιδευτικό/ανησυχεί μήπως οι άλλοι δεν απαντήσουν/
προσπαθεί να τον βοηθήσει να κάνει περισσότερες ερωτήσεις.

**Επηρεάζουμε τη δυσλειτουργική κατάσταση,
εστιάζοντας την προσοχή μας σε σημεία που δεν
σχετίζονται άμεσα με το πρόβλημα.**

**Εάν σε ένα σύστημα (τάξη) συμβεί μία αλλαγή σε
κάποιον παράγοντα του, αυτή θα το επηρεάσει στο
σύνολό του.**

- **Εστίαση της προσοχής σε μη πρόβλημα**
- **Εντοπισμός θετικών στοιχείων / συμπεριφορών του ατόμου και επιλογή**
- **Τρόπος σχολιασμού και σχολιασμός του θετικού στοιχείου**
- **Εντοπισμός της μη προβληματικής συμπεριφοράς**
- **Εντοπισμός των καταστάσεων της μη προβληματικής συμπεριφοράς**
- **Ενθάρρυνση και ενίσχυση της συχνότητας και του χρόνου της μη προβληματικής συμπεριφοράς.**

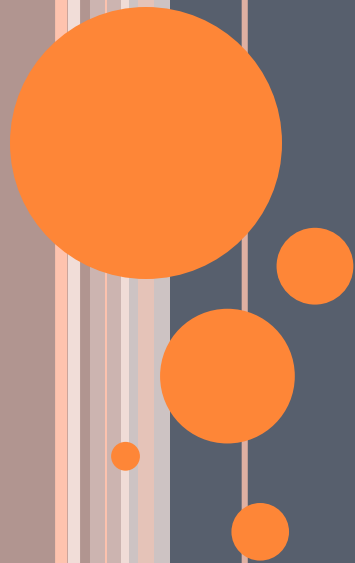

Ο Δήμος είναι ένας μαθητής με ανεπτυγμένη ευφυΐα που όμως παρά την εξυπνάδα του μιλάει συνεχώς μέσα στην τάξη. Δεν κάνει τις εργασίες του και δεν αφήνει τους συμμαθητές του να εργαστούν απερίσπαστα και το δάσκαλο να ολοκληρώνει το μάθημά του ομαλά. Παρά τις συνεχείς παρατηρήσεις του ο Δήμος συνεχίζει την ίδια συμπεριφορά.

Ο προβληματισμός του εκπαιδευτικού γι' αυτή τη συμπεριφορά του τον οδήγησε να ερμηνεύσει διαφορετικά τη συμπεριφορά του ως μία προσπάθεια να υποδυθεί ο μαθητής τον δάσκαλο. Έτσι ο εκπαιδευτικός άρχισε να δίνει ευκαιρίες στον Δήμο να πραγματοποιεί διάφορες δουλειές του εκπαιδευτικού και να του εμπιστεύεται κάποιες φορές την πειθαρχία μέσα στην τάξη όταν αυτός έλλειπε.

Οι συμμαθητές του βέβαια αντιδρούσαν αρνητικά και πρόβαλαν πολλές διαμαρτυρίες. Όμως ο εκπαιδευτικός παρέμεινε σταθερός στην στάση του αυτή εξηγώντας στους μαθητές ότι ο Δήμος μπορούσε να ανταποκριθεί στο έργο αυτό καθώς και στην εμπιστοσύνη που του έδειχνε. Τα αποτελέσματα της τεχνικής αυτής ήταν θετικά γιατί ο Δήμος άρχισε σιγά-σιγά να εργάζεται καλύτερα και να παραδίδει τις εργασίες του σε συντομότερο χρόνο. Επίσης να αποκτά μεγαλύτερη προσοχή και αποδοχή από τους συμμαθητές του. Ο εκπαιδευτικός επιλέγοντας μια θετική πλευρά της συμπεριφοράς του Δήμου και εκφράζοντας ένα θετικό σχόλιο μετέτρεψε την προβληματική συμπεριφορά του σε θετική, αποδεκτή και αποτελεσματική συμπεριφορά.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ

**ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗ
ΑΠΟΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ.**

**ΘΕΤΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΕΠΙΘΥΜΗΤΗΣ
ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΣΒΕΣΗ
ΜΗ ΕΠΙΘΥΜΗΤΗΣ.**

**Ιεραρχικά δομημένες δραστηριότητες
ανοδικής δυσκολίας με τη βοήθεια
θετικών ενισχυτών.**

**ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ
ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ**

- Αυτοπαρατήρηση και καταγραφή
- Αυτοαξιολόγηση
- Αυτοενίσχυση

ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΑΥΤΟΚΑΘΟΔΗΓΗΣΗΣ
& ΑΥΤΟΛΕΙΤΟΥ

«Νοιώθω καλά και άνετα, δεν υπάρχει λόγος να αρχίσω καβγά, ξέρω πώς να χειριστώ την κατάσταση»

«Δεν υπάρχει λόγος να αποδείξω ποιος και τι είμαι, ελέγχω ό,τι συμβαίνει τριγύρω, είναι τόσο άσχημο να συμπεριφέρεται κανείς έτσι»

«Καιρός να χαλαρώσω από την ένταση που αισθάνομαι, αυτός ας συμπεριφερθεί έτσι γελοία»

«Χειρίστηκα την κατάσταση πολύ καλά! Μπράβο μου!, Τα πηγαίνω όλο και καλύτερα...»

«Προσπαθώ να ξεχάσω το συμβάν, Ίσως δεν αξίζει και όσο το σκέφτομαι, Δεν το αφήνω να με επηρεάσει»

ΘΕΤΙΚΕΣ-ΟΤΙ-ΑΓΑΠΗ-Ο-ΑΝΗΜΟΣΤΕΣ

Ακριβής και σαφή περιγραφή της επιθυμητής συμπεριφοράς, των προσδοκιών του κάθε μέλους, των κυρώσεων της μη τήρησης των όρων, και των αμοιβών για ότι θετικό επιτυγχάνεται.

Η περίοδος συμφωνίας πρέπει να είναι σύντομη και οι όροι σαφείς.

ΕΠΙΒΟΛΗ

ΓΝΩΣΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ
-ΑΝΑΔΟΜΗΣΗ ΤΗΣ
ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Τεχνικές ελέγχου άγχους

ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΡΟΛΩΝ

Διαφραγματική αναπνοή

- εισπνέετε αέρα από μύτη και στόμα (μικτή εισπνοή)
 - κρατάτε (μετρώντας μέχρι το 4)
- στη συνέχεια, εκπνέετε, κατά προτίμηση από το στόμα, εκφέροντας το γράμμα «φ» (μετρώντας μέχρι το 6 ή 8).

Σιγουρευτείτε ότι το διάφραγμα σας μετακινείται προς τα κάτω και πιέζει το στομάχι σας προς τα έξω καθώς εισπνέετε. Η εισπνοή σας είναι καλό να κρατάει μικρότερο χρόνο από την εκπνοή. Συνεχίστε να αναπνέετε με αυτό τον τρόπο για 5-10 λεπτά ή και περισσότερο και απολαύσετε την κατευναστική επίδραση στο μυαλό και στο σώμα σας.

Οι εκπνοές βοηθούν το παρασυμπαθητικό νευρικό σύστημα να σας οδηγήσει σε μια φυσική σωματική αντίδραση που σας επιτρέπει να «ξεκουραστείτε και να χαλαρώσετε».

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΩΝ (Διαχείριση θυμού)

Ο θυμός είναι μια φυσική απάντηση στις αντιλαμβανόμενες απειλές. Είναι ένα προειδοποιητικό καμπανάκι που μας λέει πότε κάτι είναι λάθος.

Ο θυμός γίνεται πρόβλημα μόνο όταν δεν καταφέρουμε να τον διαχειριστούμε με έναν υγιή τρόπο.

Όταν είμαστε θυμωμένοι, μπορούμε να επιλέξουμε ανάμεσα στην έκφραση, ή στην καταστολή του θυμού.

- Έκφραση: Η πράξη της μεταφοράς του θυμού. Η έκφραση μπορεί να κυμαίνεται από μια λογική συζήτηση, ως ένα βίαιο ξέσπασμα.

- Καταστολή: Είναι η προσπάθεια συγκράτησης ή αγνόησης του θυμού. Μπορεί να περιλαμβάνει εσωτερικές παθητικές ή και επιθετικές απαντήσεις, οι οποίες να μην εκφράζουν το θυμό εποικοδομητικά, αλλά να αφορούν σχέδια εκδίκησης.

Η ιδανική αντιμετώπιση, είναι η επιλογή εποικοδομητικής έκφρασης: Η αναφορά δηλαδή και η περιγραφή των συναισθημάτων μας, των ανησυχιών μας και των αναγκών μας, στο άλλο εμπλεκόμενο πρόσωπο, σαφώς και άμεσα, χωρίς όμως να το πληγώνουμε ή να προσπαθούμε να το ελέγξουμε.

**A) Καλλιέργεια διαπροσωπικών
σχέσεων = βαθμός ταύτισης με το
πρότυπο**

B) Λεκτική προτροπή

Γ) Περιγραφή των πράξεων αναλυτικά

**Δ) Επισήμανση των θετικών
επιπτώσεων από τη μίμηση**

Ε) ΛΕΚΤΙΚΗ ΑΥΤΟΚΑΘΟΔΗΓΗΣΗ

**ΜΙΜΗΤΙΚΗ ΠΡΟΤΥΠΟΫ-
ΧΡΗΣΗ ΜΟΝΤΕΛΟΥ**

ΤΕΧΝΙΚΗ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ ΤΗΣ ΤΑΞΗΣ

Η τάξη είναι μια υπεύθυνη ομάδα που ενδιαφέρεται για την κοινή και τη συμπεριφορά των ατόμων. Μέσα σε κλίμα αποδοχής και υπευθυνότητας ορίζει/τροποποιεί κανόνες κοινωνικής συμπεριφοράς και συζητά συγκεκριμένα προβλήματα.

- **Αναφερόμαστε στο εδώ και στο τώρα**
- **Οι μαθητές ενθαρρύνονται να κάνουν αξιολογικές αποτιμήσεις της συμπεριφοράς τους**
- **Δεν υπάρχουν τιμωρίες**

- **Επιδιώκεται προσωπική επικοινωνία με μεμονωμένους μαθητές ή ομάδες και συζήτηση γύρω από δυσκολίες στα μαθήματα ή στη συμπεριφορά.**
- **Απαραίτητο το κλίμα αποδοχής και ασφάλειας ώστε να εκφραστεί ελεύθερα το παιδί.**
- **Η έμφαση δίνεται στη συναισθηματική πλευρά της συμπεριφοράς και για αυτό αποφεύγονται κρίσεις και υποδείξεις.**
- **Χρησιμοποιούνται μόνο εσωτερικές αμοιβές.**

**ΜΗ ΚΑΤΕΓΟΡΩΜΕΝΗ
ΣΥΜΒΟΥΛΗ**

3. ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕ ΑΥΤΙΣΜΟ

Κοινά προβλήματα συμπεριφοράς είναι οι κρίσεις θυμού, η επιθετικότητα, οι αυτοτραυματισμοί, οι στερεοτυπίες και οι δύσκολες συμπεριφορές που σχετίζονται με την υγιεινή, τη χρήση τουαλέτας, το φαγητό και τον ύπνο.

Πρώτο στάδιο : Λειτουργική Ανάλυση Συμπεριφοράς

Κάθε προβληματική συμπεριφορά έχει νόημα και λειτουργία για τον ίδιο το μαθητή.

Εξετάζονται :

οι γενικές περιβαλλοντικές συνθήκες ή συνθήκες ζωής που ευνοούν ή όχι τη συγκεκριμένη συμπεριφορά

ο τρόπος οργάνωσης των εκπαιδευτικών προγραμμάτων του μαθητή

Ο τρόπος διδασκαλίας δραστηριοτήτων

Η επικοινωνιακή λειτουργία της προβληματικής συμπεριφοράς, ιδιαίτερα για τους μαθητές με αυτισμό που έχουν περιορισμένες δεξιότητες επικοινωνίας.

Η συνέντευξη με τους γονείς ή τους άμεσα εμπλεκόμενους με το μαθητή

Η άμεση παρατήρηση του παιδιού στο περιβάλλον του σχολείου

Δεύτερο Στάδιο: Σχεδιασμός ενός προγράμματος παρέμβασης.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΓΙΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ

ΣΕ ΜΑΘΗΤΕΣ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ-ΑΥΤΙΣΜΟ

1. Προτροπή

- Φυσική καθοδήγηση
- Μίμηση προτύπου
- Καθοδήγηση με χειρονομίες ή βοηθητικές νύξεις
- Καθοδήγηση με οπτικά ερεθίσματα
- Λεκτική καθοδήγηση

2. Συστηματική απόσυρση των προτροπών

3. Ανάλυση έργου και διδασκαλία αλυσιδωτών αντιδράσεων

4. Κύκλος συστηματικής διδασκαλίας

- συγκέντρωση προσοχής
- οδηγίες εκπαιδευτικού και παρουσίαση ερεθίσματος
 - απάντηση μαθητή
- επιβράβευση ή διόρθωση

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΘΕΤΙΚΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ

ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΓΙΑ ΜΑΘΗΤΕΣ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ

ΑΝΑΓΚΕΣ-ΑΥΤΙΣΜΟ

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

Πεντάχρονος μαθητής με αυτισμό παρουσιάζει συχνά εκρήξεις θυμού (πέφτει στο πάτωμα, φωνάζει και κλαίει) όταν συμμετέχει σε ομαδική δραστηριότητα. Η λειτουργική ανάλυση της συμπεριφοράς οδήγησε στο συμπέρασμα ότι ο μαθητής δεν είχε τις δεξιότητες για να συμμετέχει σε ομαδικό παιχνίδι.

Ο εκπαιδευτικός ξεκίνησε συστηματική εκπαίδευση του μαθητή στις κοινωνικές δεξιότητες, όπως «περιμένω τη σειρά μου», «αφήνω τα άλλα παιδιά να πάρουν τα παιχνίδια μου».

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Όταν διαπιστώνεται ότι οι ακατάλληλες ή προβληματικές συμπεριφορές έχουν κυρίως επικοινωνιακή λειτουργία

Παράδειγμα: Ένας πεντάχρονος μαθητής με αυτισμό δεν έχει προφορικό λόγο και αυτοτραυματίζεται κάθε φορά που θέλει να ζητήσει κάτι.

Ο εκπαιδευτικός θα του διδάξει ένα εναλλακτικό τρόπο επικοινωνίας για να ζητά αυτό που θέλει, π.χ. όταν ο μαθητής θέλει να ζητήσει κάτι, να δίνει τη φωτογραφία του αντικειμένου στον εκπαιδευτικό

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΙΕΣ

Μαθήτρια με αυτισμό ευχαριστιέται να ακούει το θόρυβο των αντικειμένων όταν τα ρίχνει στο πάτωμα. Ο εκπαιδευτικός αποφάσισε να δημιουργήσει μια δραστηριότητα για τη μαθήτρια η οποία περιελάμβανε την ρίψη αντικειμένων σε μεγάλους κάδους.

Μαθητής με αυτισμό ζηλώνει τα ρούχα του κάθε φορά που αισθάνεται αγχωμένος.

Ο εκπαιδευτικός του έμαθε να έχει στην τσέπη του ένα κομμάτι ύφασμα σαν και αυτό που του αρέσει να ζηλώνει και να το χρησιμοποιεί αυτό κάθε φορά που αισθάνεται την ανάγκη να ζηλώσει.

ΑΠΟΔΟΣΗ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΝΟΗΜΑΤΟΣ ΣΕ ΜΗ-ΚΑΤΑΝΟΗΤΕΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΕΣ ΠΟΥ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΟΝΤΑΙ ΩΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΕΣ

Μαθητής με αυτισμό που δεν έχει προφορικό λόγο ή κάποιον άλλο τρόπο επικοινωνίας, χτυπάει συχνά το πόδι του με δύναμη χωρίς να είναι σαφής ο λόγος που το κάνει.

Ο εκπαιδευτικός θεωρεί ότι αυτή η συμπεριφορά είναι ένας τρόπος επικοινωνίας και γι' αυτό κάθε φορά που ο μαθητής χτυπάει το πόδι του τον πλησιάζει και τον ρωτάει αν χρειάζεται βοήθεια. Σύντομα οι αυτοτραυματισμοί απέκτησαν νόημα για το μαθητή και σταδιακά ο εκπαιδευτικός μπόρεσε να του διδάξει να χτυπάει παλαμάκια (εναλλακτική συμπεριφορά) όταν θέλει να ζητήσει βοήθεια.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΠΟΛΥ!

